

Metodický list č. 1/2005 Katolíckeho pedagogického a katechetického centra, n. o. k plneniu učebných osnov z predmetu náboženská výchova/náboženstvo

V rámci skvalitnenia vyučovacieho procesu v predmete náboženská výchova/náboženstvo uvádzame nasledovné doporučenia, ktoré sa týkajú práce s učebnými osnovami, prípravou časovo-tematických plánov a konkrétnej prípravy na vyučovaciu hodinu.

Osnovy predmetu náboženská výchova/náboženstvo

- nedodržiavanie platných osnov je vážnym nedostatkom,
- nesmie sa vynechať tematický celok ani téma – môže sa len znížiť dotácia hodín /prerušenie preberania tematických celkov alebo ich vynechanie napr. z dôvodu prípravy na sviatosť birmovania je nedodržaním osnov, školská katechéza má dopĺňať farskú katechézu/,
- predmetová komisia na konkrétnej škole určí, ktoré učivo je základné a ktoré doplnkové /doplnkové témy môžu mať zníženú dotáciu hodín, alebo je možné spájať obsahovo súvisiace témy a odučiť ich na jednej vyučovacej hodine/,
- nedostatkom je, ak vyučujúci nemá jasne stanovený cieľ vyučovacej hodiny /kognitívny a výchovný/,
- pomôckou na plnenie osnov je zostavenie časovo-tematického plánu z predmetu na konkrétny školský rok – je nedostatkom, ak učiteľ nevie správne zostaviť časovo-tematický plán učiva, ktorý má byť pomôckou, nie formalitou. Nevie správne časovo rozvrhnúť dotáciu hodín tak, aby spĺňal plnenie osnov a vedel do časovo-tematických plánov zaradiť tzv. nadpredmetové osnovy a aktualizácie,

nadpredmetové osnovy:

- a) výchova k manželstvu a rodičovstvu /VMR/
- b) enviromentálna výchova /poslanie človeka ako správcu zeme – stvorenstva, zodpovednosť človeka za životné prostredie/
- c) prevencia sociálno-nežiadúcich javov /prevencia všetkých druhov závislostí: na počítači, internete /chatovanie/, mobilnom telefóne, televízore, alkohole.../
- d) bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci /zodpovednosť za ochranu zdravia a života, ktoré sú darom od Boha/,

Neplnenie nadpredmetových osnov sa posudzuje ako čiastočné neplnenie učebných osnov.

aktualizácie: prežívanie aktuálneho liturgického obdobia, využívanie moderných prvkov – realizovanie projektu cez infovek, teleprojekt...

Hodnotenie stavu úrovne vyučovacieho procesu /metodických postupov a ich efektivity/

Vo vyučovacom procese sa nehodnotia vedomosti pedagóga, pretože ten podľa platnej legislatívy musí spĺňať kvalifikáciu, ale hodnotí sa spôsob:

- odovzdávania učiva /efektívne striedanie činností učiteľa a žiakov/,
- motivácie žiakov ku kreativite,
- vedenia žiakov k samostatnosti,
- realizovania spätnej väzby pri overovaní, či si žiaci osvojili učivo /napr. správne kladenie otázok/,
- vytvárania klímy na vyučovaní,
- práce s učebnicami a pracovnými zošitmi,
- návaznosti na predchádzajúce učivo.

Pedagogická dokumentácia

- do pedagogickej dokumentácie patria: učebné osnovy, učebné plány, triedna kniha,
- vedenie pedagogickej dokumentácie /napr. správny zápis v triednej knihe – zo zápisu má byť jasné preberanie učebnej témy a konkrétnej látky/,
- k správne vedeniu pedagogickej dokumentácie je potrebné pracovať s učebnými osnovami určenými podľa typu školy:

Platné osnovy pre predmet náboženská výchova /osnovy pre štátne školy/

Učebné osnovy náboženskej výchovy rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho náboženstva pre 1. – 4. ročník ZŠ schválené KBS 3. 6. 1996 a MŠ SR 19. 7. 2002 pod číslom 880/2002-41

Učebné osnovy náboženskej výchovy rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho náboženstva pre 5. – 9. ročník ZŠ schválené KBS 3. 6. 1992 a MŠ SR 19. 7. 2002 pod číslom 880/2002-41

Učebné osnovy náboženskej výchovy rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho náboženstva pre 1. – 2. ročník gymnázií, SOŠ, SOU schválené KBS 3. 6. 1992 a MŠ SR 19. 7. 2002 pod číslom 771/2002-42

Platné osnovy pre predmet náboženstvo /osnovy pre cirkevné školy/

Učebné osnovy rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho náboženstva pre prvý stupeň cirkevných ZŠ zriadených Katolíckou cirkvou schválené KBS 3. 6. 1992 a MŠ SR 17. 7. 2002 pod číslom 530/2002-45

Učebné osnovy rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho náboženstva pre 5.- 9. ročník cirkevných ZŠ zriadených Katolíckou cirkvou schválené KBS 3. 6. 1992 a MŠ SR 17. 7. 2002 pod číslom 530/2002-45

Učebné osnovy rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho náboženstva pre cirkevné gymnáziá, SZŠ, SOŠ, SOU zriadených Katolíckou cirkvou schválené KBS 3. 6. 1992 a MŠ SR 17. 7. 2002 pod číslom 530/2002-45

Platné učebné osnovy archivuje každá škola podľa typu školy /štátna, cirkevná/ a na každom farskom úrade.

Učebné pomôcky

- vybavenosť predmetu učebnými pomôckami /napr. učebnice, pracovné zošity, Sväté písmo, mapy, obrazový materiál, biblické atlasy, magnetofón, videofilmy, ekotabule, meotar.../
- efektívne využívanie učebných pomôcok vo vyučovacom procese.

Spišská Nová Ves, 6. 10. 2005

Schválila Ing. Mgr. Anna Kopecká,
riaditeľka Katolíckeho pedagogického a katechetického centra, n. o.
